

Er was er een jarig

Hoera! De Aanbestedingswet was onlangs jarig. Op 1 april mocht hij zijn eerste kaarsje uitblazen. Tante MKB bedolf de jarige onder natte zoenen en gelukwensen. Wat was zij blij! Meer dan voorheen wordt nu op kwaliteit én prijs gegund, worden proportionele omzet- en referentie-eisen gesteld en worden, door het gebruik van een eigen verklaring, de administratieve lasten beperkt.

Op het verjaardagsfeestje was ook een aantal bezorgde ooms aanwezig. De drempel waaronder onderhands mocht worden aanbesteed was verhoogd. Het aantal openbare aanbestedingen was daardoor gehalveerd, er werd nu eenmaal veel meer werk onderhands gegund. Dat leek best mooi, maar er zaten wel een paar haken en ogen aan.

Eén oom sprak over het actievare beleid van gemeenten om vooral bedrijven uit de eigen gemeente uit te nodigen. Dit uit het oogpunt van werkgelegenheid voor de eigen inwoners. Als gemeenten dat doen, vallen bedrijven in naburige gemeenten buiten de boot (terwijl bij die bedrijven mogelijk inwoners uit de eigen gemeente werkzaam zijn). Als iedere gemeente dat doet, heeft elke inschrijver een markt die zo groot is als zijn gemeentegrenzen aangeven. Dat is -vaak- niet heel groot.

Een andere oom voorzag dat teleurgestelde inschrijvers minder snel geneigd zouden zijn bezwaar te maken tegen fouten in de aanbestedingsprocedure of tegen het (onterecht) gunnen van de opdracht aan een ander. Dan zou je bij de volgende onderhandse aanbesteding zeker niet worden uitgenodigd, verzekerde hij. Bij opdrachten onder de drempel zouden aanbestedende diensten dus ongestraft hun gang kunnen gaan. Dat zou willekeur in de hand werken – en daar wilden we met zijn allen nou net van af.

In het algemeen echter, zo concludeerde het gezelschap toen de wijn op tafel kwam, was de opzet van de wet geslaagd. Hij was weliswaar nog niet alle kinderziekten te boven maar de toegang van het MKB tot de markt van lokale overheidsopdrachten was wel vergroot. En dat zou alleen maar beter worden. Europa had intussen een aantal nieuwe richtlijnen vastgesteld, die uiterlijk in april 2016 in de nationale wetgeving moeten zijn opgenomen. Juist met datzelfde doel. Zo wordt het aanbestedingsproces meer gedigitaliseerd en worden nog proportionele eisen gesteld (straks geldt dat een omzeteis nog maximaal twee keer de contractwaarde mag bedragen, waar dat volgens de Aanbestedingswet nog maximaal drie keer is). Er zal ook meer rekening worden gehouden met past performance. Ondernemers die bij eerdere, vergelijkbare opdrachten aanzienlijk tekort zijn geschoten, kunnen van inschrijving worden uitgesloten.

In de richtlijnen is het net iets uitgebreider omschreven dan ik hier heb gedaan. In 137 overwegingen, 94 artikelen en 15 bijlagen, om precies te zijn. Dan heb ik het alleen nog maar over de richtlijn voor het plaatsen van ‘klassieke’ overheidsopdrachten. Een flink aantal? Ach, in Los Angeles is onlangs het wereldrecord ‘Grootste continue betonstort in de geschiedenis van de mensheid’ gevestigd. Zestienduizend kuub beton in één gang, met negentien reusachtige betonpompen, 18,5 uur aaneengesloten. Dat zijn pas indrukwekkende cijfers! •

(Op de overzichtsfoto in Cobouw zag het eruit als een griezelig ruimteschip uit War of the Worlds, een reuzenspin, eentje met van die vieze groene poten...)*

Per van der Kooi
 Advocaat aanbestedingsrecht
 De Clercq Advocaten, Leiden
p.vanderkooi@declercq.com

*Cobouw.nl/nieuws/algemeen/2014/04/09/record-betonstort